

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 27/11/2024 09:21
Sayı: E-120.07.03-1537105
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

7/17314
SK 26

Sayı : E-72079556-610-13828959

Konu : Soru Önergeleri (7/17314)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.10.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1513275 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan GÜNAYDIN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/17314 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/17314 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: B7FDAB21-F622-44E6-ABB2-6248A51A04DE

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Sibel ÖZMERT

YILMAZ

Daire Başkanı

**İstanbul Milletvekili Sayın Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN'a Ait 7/17314 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımızın aile odaklı bakım politikası çerçevesinde yaşlı bireylere yönelik bakım hizmetlerinde temel bakış açısı; yaşlı bireylerin ailelerinin yanında, kendi sosyal çevrelerinden ayrılmadan bakımına öncelik vermektir. Bu kapsamda, aile yanında bakımı desteklemek amacıyla kurumsal bakım ile evde bakım yardımı, evde bakıma destek, sosyal yardım ve gündüzlü bakım hizmetleri birlikte, birbirini tamamlayıcı şekilde bütünleşik olarak sunulmaktadır.

Bu doğrultuda, yaşlı bakım hizmetlerimiz erişilebilir ve sürdürülebilir olup 60 yaşını doldurmuş olan tüm vatandaşlarımız kurumsal bakım hizmetlerinden yararlanmaktadır. Kurumsal yatılı bakım hizmetleri kapsamında 2024 yılı içerisinde Konya Seydişehir Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi açılmış olup, 2025 yılı ilk çeyreğinde ise;

- Eskişehir Fethi Yılmaz Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
 - İstanbul Göztepe Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
 - Nevşehir Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
 - Zonguldak Beycuma Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi
- açılması planlanmaktadır.

Bunun yanı sıra yaşlı bireylere yönelik destek programlar devam etmekte olup yaşlılarımızın yaşamlarını kendi evlerinde, ailelerinin yanında sürdürebilmeleri için yerel yönetimlerin evde bakım ve gündüzlü bakım hizmetlerini desteklemek amacıyla 2016 yılında Yaşlı Destek Programını (YADES) başlatılmıştır. Türkiye'de ikamet eden ve hizmete ihtiyaç duyan, 65 yaş üstü yaşlıların korunması ve desteklenmesi ile biyo-psiko-sosyal bakıma ihtiyacı olanların yaşadıkları mekânlarda gerekli olan bakımlarının yapılarak yaşamlarının kolaylaştırılmasını ve bu hizmetlerin ülke genelinde yaygınlaştırılmasını hedefleyen YADES ile bugüne kadar 141.710 yaşlı bireye ulaşılmıştır.

Geleneksel aile yapısının güçlendirilmesi temelinde yaşlıların toplumsal hayata aktif katılımını ve psikososyal açıdan daha sağlıklı olmalarını sağlamak amacıyla kurumsal bakıma olan ihtiyacı azaltacak ve ailelerin istihdama katılımlarını arttıracak olan gündüzlü bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir.

Yaşlı bireylerin toplumla iç içe olmalarını sağlamak, biyo-psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere Bakanlığımıza bağlı gündüzlü bakım ve aktif yaşam merkezleri ile yaşamını evde yalnız veya ailesi ve akrabaları ile sürdüren sağlıklı yaşlıların sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olmak, yaşamları ile ilgili rehberlik ve mesleki danışmanlık yapmak, onlara kendi imkânları ile karşılamakta güçlük çektikleri konular ile günlük yaşam faaliyetinde destek hizmeti sunmak, ilgilerine göre faaliyet grupları kurarak sosyal faaliyet düzenlemek suretiyle sosyal ilişkileri zenginleştirmek, aktivitelerini artırmak ve gerekli olduğu zamanlarda aileleriyle dayanışma ve paylaşma sağlayarak yaşam kalitelerinin artırılması amaçlanmaktadır. Bugün itibarıyla Bakanlığımıza bağlı 41 Gündüzlü Bakım ve Aktif Yaşam Merkezinde yaşlılarımıza gündüzlü hizmet sunulmaktadır.

Bunun yanı sıra, yaşlı bireyler mevzuattaki kriterleri sağlamaları halinde Bakanlığımız tarafından sunulan evde bakım yardımı ve yaşlı aylığından da faydalanabilmektedir. Bu

kapsamda bugün itibarıyla evde bakım yardımından yararlanan yaşlı birey sayısı yaklaşık 123 bindir.

Yaşlı bakım kuruluşlarından hizmet alan yaşlılardan tahsil edilecek aylık ücretler, Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği gereği her yıl Bakanlığımız tarafından belirlenerek Ücret Uygulama Esasları hazırlanmaktadır. Söz konusu Esaslar doğrultusunda kuruluşlarımız tarafından oda ücretleri hizmet alan yaşlılardan tahsil edilmektedir.

Huzurevi ücretlerimiz A,B,C,D şeklinde dört grup olup, ücretlerimiz 3.631,85 TL dir. Bununla birlikte, özel donanımlı bazı huzurevlerinde bulunan özel şartlara sahip odalar için belirlenen ücret bu tutardan fazla olabilmektedir.

Öte yandan, geliri olmayan veya ödeme gücü bulunmayan yaşlılardan ücret talep edilmemektedir. Bu kapsamda huzurevlerimizde hizmet alan yaşlıların yaklaşık 1/3'ü ücretsiz olarak hizmet almakta ve bu yaşlılarımızın ihtiyaçları için kendilerine ayrıca harçlık da verilmektedir.

Özel Huzurevleri ve Yaşlı Bakım Merkezleri 07/08/2008 tarih ve 26960 sayılı Özel Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezleri Yönetmeliği kapsamında iş ve işlemlerini yürütmekte olup söz konusu Yönetmeliğin "Ücret Tespiti" başlıklı 27'nci maddesinde;

(1) Kuruluşun aylık bakım ücreti valinin veya görevlendireceği bir vali yardımcısının başkanlığında İl Müdürü, Büyükşehir Belediyesi/Belediye, Defterdarlık, Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü ve il dahilindeki kuruluş kurucularının kendi aralarından seçecekleri bir temsilciden oluşan bir komisyon tarafından tespit edilir. Belirlenen ücretler üstünde ücret tahsil edilemez.

(2) Komisyon, her yıl Aralık ayının ilk haftasında toplanarak, gelecek yılın aylık bakım ücretlerini tespit eder.

(3) Ücret; geçinme endeksi ile toptan eşya fiyat endekslerindeki artış oranları esas olmak üzere, sosyo-ekonomik koşullar, personel, beslenme, kira, ısıtma, onarım, diğer cari giderler ve amortismanlar dikkate alınarak, kar oranının eklenmesi sonucunda tespit edilir.

(4) Komisyon, il dahilinde aylık bakım ücretlerini taban ve tavan olarak tespit eder.

(5) Tespit edilen ücret, valilik onayına sunulur. Onay sonrası, ocak ayı itibarıyla yürürlüğe girer. Ücret onayının bir örneği genel müdürlüğe gönderilir.

(6) Aylık bakım ücretine; barınma, beslenme, ilaç takibi, enjeksiyon, pansuman, tansiyon ölçümü, basit tıbbi müdahaleler, alt bezi ve temizlik hizmeti giderleri dahildir. Bu hizmetler için yaşlı veya yakınlarından ayrıca ücret talep edilemez.

ifadeleri yer almaktadır.

Bahsi geçen kuruluşların ücret tespiti yukarıda anılan madde çerçevesinde Valilik tarafından yapılmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımızca 2022 sayılı Kanun kapsamında sosyal güvencesi olmayan ve aylık bağlanacak kişinin kendisi ve eşi dikkate alınmak suretiyle kişi başına düşen aylık geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan 65 yaş üstü vatandaşlarımıza yaşlı aylığı bağlanmaktadır.

Öte yandan Bakanlığımızca hayata geçirilen Türkiye Aile Destek Programı özelinde 3294 sayılı Kanun kapsamında olup hane içindeki kişi başına düşen aylık geliri, net asgari ücretin 1/3'ünden az olan hanelerden memurlar, noterler, muhtarlar hariç olmak üzere tüm çalışanlarımızın ve belirtilen gelir koşulunu sağlaması şartı ile tüm emeklilerin (SSK, BAĞKUR, Emekli Sandığı emeklileri) Aile Destek Programından yararlanma imkânı mevcuttur.

Ayrıca yaşlı ve engelli vatandaşlarımızın; ev temizliği ve kişisel bakımları gibi zaruri ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 2010 yılından bu yana SYD Vakıfları aracılığıyla uygulanan Yaşlı-Engelli Ev ve Kişisel Bakım Projeleri ulusal programa dönüştürülerek ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır. Program kapsamında ihtiyaç sahibi olup kişisel bakımlarını ve zaruri ihtiyaçlarını karşılayamayan yaşlı ve engelli vatandaşlarımız ile ağır kronik hastalığı nedeniyle kendi öz bakımını yerine getiremeyen vatandaşlarımız ikamet ettikleri evlerinde program kapsamındaki hizmetlerden faydalandırılmaktadır.

Tüm bu hususlara ek olarak mevzuat kapsamında belirlenen şartları taşıyan ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız; gıda, yakacak ve barınma yardımı gibi vatandaşlarımızın ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmesi amacıyla yürütülen tematik sosyal yardım programlarımızdan da faydalanabilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer bakanlıkların görev ve faaliyet alanında olduğundan değerlendirilememiştir.